

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

Учебен казус МСС® 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

УЧЕБЕН КАЗУС - МСС 39 ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ: ПРИЗНАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ

Въведение

Предприятията са изправени пред много различни рискове в настоящата икономическа система. Едно от задълженията на ръководителите им е да идентифицират възможните отрицателни ефекти от тези рискове върху финансовите резултати на предприятието и да контролират този ефект. Ефектите от тези рискове върху финансовите трансакции и контролът върху отрицателните последици от тях върху финансовите инструменти са в обхвата на МСС 39.

За отчитане на хеджирането трябва да бъдат изпълнени определени условия. При отчитане на хеджирането характеристиките на хеджираната позиция и свързания с нея финансов инструмент трябва да съвпадат при определени условия. Този казус има за цел да обясни връзката между хеджираната позиция и деривативния инструмент и да обясни как се прилага отчитането на хеджирането.

Информация за казуса

Фирма Babylon предоставя национални и международни транспортни услуги. Въпреки че предприятието се е разраснало много от основаването си, то винаги се е нуждало от добро управление в сектор, в който има много силна конкуренция. Транспортният сектор е един от секторите, в които има значителни оперативни рискове и тези рискове трябва да се управляват непрекъснато. Въпреки всички рискове, транспортният сектор е рентабилен за инвеститорите, тъй като при добро управление фирмите в него имат много високи финансови резултати.

В началото на 2022 г. финансовият мениджър на Babylon обявява, че трябва да обърнат внимание на нарастващите рискове в цените на енергията и че трябва да вземат съответните предпазни мерки. Въпреки това, висшето ръководство и ръководителите, отговарящи за операциите, заявяват, че икономическата активност в света се увеличава бавно и че увеличението на цените на горивата ще бъде ограничено в такава среда. Висшето ръководство смята, че разходите за съхранение на горивото, което ще бъде закупено, ще бъдат високи. Тогава финансовият мениджър решава да закупи опция, с която поне да спечели някаква сума от увеличението на цените на горивата.

След кратки проучвания финансовият мениджър решава, че би било подходящо да се инвестира във фючърсни договори за суров петрол. Малко след като финансовият мениджър купува фючърсния договор, негативни новини, които засягат целия свят, довеждат до бързо покачване на цените на горивата. Финансовият мениджър е реализирал значителна печалба от фючърсната си инвестиция.

Но новините от страна на операцията изобщо не са добри. Повишаването на цените на горивата има отрицателни последици върху разходите. Като предпазна мярка срещу повишаването на цените на горивата, предварителното закупуване на гориво и неговото съхранение на склад води до значителни разходи за съхранение. При това, преди да бъдат изчерпани тези допълнителни горива световните цени на горивата отново се понижават и достигат старото ниво, което значително увеличава загубите на предприятието от съхранението на гориво. В края на 2022 г. разходите за гориво на Babylon Co. за този отчетен период възлизат на 5 000 000 BE, докато разходите за гориво в складовете са 4 000 000 BE. Тази промяна в цените на горивата се отразява негативно на очакваните бъдещи финансови резултати на предприятието, тъй като през следващата година ще трябва да се използва горивото, което е закупено на висока цена през 2022 г. и по-голяма част от него все още не е използвано.

Докато обмисля начини за намаляване на възможното въздействие на увеличението на разходите за гориво върху финансовите отчети, финансовият мениджър обмисля да приложи отчитане на хеджирането. На среща с финансовия мениджър, счетоводните и оперативните мениджъри те изчисляват, че са закупили допълнително гориво за 6 милиона ВЕ поради увеличението на цените на горивата. Финансовият мениджър заявява, че е реализирал печалба от 5,5 милиона ВЕ от фючърския договор и че печалбите от фючърски инвестиции и увеличение на разходите могат да бъдат хеджирани. Счетоводният мениджър също заявява, че това е възможно. Той добавя, че 2,5 милиона ВЕ от допълнителните разходи за гориво се прехвърлят в сметката за разходите за обслужване, а останалата сума се запазва като разходи за материални запаси.

Въпроси за дискусия:

- а. Покажете как финансовите отчети на Babylon ще бъдат засегнати в случай на използване или неизползване на отчитане на хеджирането.
- б. Уместно ли е предприятието да използва отчитане на хеджирането?

РЕШЕНИЕ НА УЧЕБЕН КАЗУС-МСС 39 ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ: ПРИЗНАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ

а. Ако се прилага отчитане на хеджирането, това ще бъде хеджиране на парични потоци. В този случай хеджираната позиция е цената на горивото. В случай на хеджиране на парични потоци, печалбите и загубите, възникващи от хеджирана позиция и хеджиращ инструмент, трябва да бъдат оценявани и признавани отделно. В този случай Babel изчисляват, че са похарчили допълнително 6 милиона BE поради увеличението на цените на горивата. Тъй като се използват 2,5 милиона BE от тези допълнителни разходи, те са прехвърлени към разходите за обслужване. Останалите 3,5 милиона BE са в крайния инвентар и когато се използват през следващата година, те ще бъдат прехвърлени към цената на услугата.

Печалбата от фючърсната сделка е 5,5 млн. За отчитане на хеджирането тази печалба не трябва да се прехвърля директно в печалбата и загубата, а трябва да се признава в друг всеобхватен доход. Печалбите от фючърсните сделки следва да се прехвърлят в печалбата и загубата през същия период като печалбите и загубите, произтичащи от цената на горивото. Тогава част от печалбата от фючърсите трябва да се използва за компенсиране на оперативните разходи за 2022 г. Останалата сума ще бъде използвана за компенсиране на оперативните разходи за 2023 г. поради използването на скъпото гориво. Изчисленията за отчитане на хеджирането на оперативните разходи за 2022г. са както следва.

	Общо	2022	2023
Гориво	(6 000 000)	%40 (2 400 000)	%60 (3 600 000)
Фючърси	5 500 000	2 200 000	3 300 000
Общо	(500 000)	200 000	300 000

Dr. Нереализирана печалба от фючърси (OCI) 2 200 000

Cr. Разходи за обслужване 2 200 000

С този запис част от увеличените разходи за обслужване, дължащи се на увеличението на цената на горивото, ще бъдат компенсирани от част от печалбата от фючърсната сделка, определена като хеджиращ инструмент.

б. Определено HE. За да отговаря на условията за отчитане на хеджирането, хеджиращото взаимоотношение трябва да отговаря на следните условия:

- 1) Формално определяне и документиране на хеджиращото взаимоотношение и на целта и стратегията за управлението на риска, за да се предприеме хеджиране.
- 2) Висока степен на ефективност;
- 3) При хеджиране на парични потоци прогнозната сделка, която е обект на хеджирането, трябва да е много вероятна и да представлява експозиция към промените в паричните потоци, които в крайна сметка оказват влияние върху печалбата или загубата;
- 4) Надеждно оценяване на ефективността на хеджирането;
- 5) Хеджирането се оценява постоянно и фактически се определя като високоефективно в рамките на отчетните периоди, за които е определено хеджирането.

В този случай виждаме, че хеджиращото отношение в началния етап не е документирано. По-важното е, че се разбира, че рискът от повишаване на цените на горивата не е бил определен като значителен риск от ръководството още в самото начало. Поради тази причина счетоводното отчитане на хеджирането, приложено по-горе, не е направено в съответствие с изискванията на МСС 39.